

1. Inleiding

Natuurmonumenten heeft een groot deel van de Harger- en Pettemerpolder in eigendom en/of beheer. Sinds kort hoort daar ook het deel van de Leipolder bij, dat ligt ingeklemd tussen het buurtschap de Leihoek, de Hondsboscheweg en de Hondsbossche Zeewering. Het bestaat uit een perceel grasland met een oppervlakte van circa 2,6 hectare en een voormalig gronddepot van HHNK met een oppervlakte van 1,5 hectare. Natuurmonumenten wil dit gebied omvormen tot de z.g. 'Nieuwe Kleiputten'. In het plan Harger- en Pettemerpolder, inrichtingsplan op hoofdlijnen (Ten Haaf & Bakker, 2005) werden al voorstellen gedaan om in dit gebied plasjes aan te leggen en het maaiveld te verlagen. Deze ideeën zijn nu uitgewerkt in een inrichtingsplan (Groot, 2017). Natuurmonumenten heeft het voornemen dit plan in 2017 te realiseren.

Een groot deel van de Harger- en Pettemerpolder is aangewezen als het Natura 2000 gebied 'Abtskolk en Putten'. Het plangebied valt daar net buiten. Wel zou er sprake kunnen zijn van 'externe werking'.

In deze natuurtoets beschrijven we de consequenties van de inrichting in relatie tot de Wet natuurbescherming en het Natuurnetwerk Nederland.

Figuur 1. Overzichtskartaal

Soortbescherming

De bescherming van soorten planten en dieren is veranderd ten opzichte van de Flora en Faunawet

Zorgplicht

Onder de Wet natuurbescherming geldt, net als voorheen onder de Flora- en faunawet, een zorgplicht voor alle in het wild levende dieren. De zorgplicht houdt in dat u de werkzaamheden die nadelig kunnen zijn voor dieren en planten, in redelijkheid zo veel mogelijk nalaat of maatregelen neemt om onnodige schade aan dieren en planten te voorkomen.

Wijziging beschermingsregimes van soorten.

De Wet natuurbescherming kent drie beschermingsregimes: Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn, Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn en Beschermingsregime andere soorten.

De eerste twee regimes komen overeen met de Europese richtlijnen. Het laatste regime betreft soorten uit de oude Tabel 1, 2 en 3 (Flora- en faunawet) die niet onder de Europese regelgeving beschermd zijn. Hier is een aantal soorten van de Rode lijst aan toegevoegd, die onder de Flora- en faunawet niet beschermd waren.

Provincies hebben de bevoegdheid om bij provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor soorten van het 'Beschermingsregime andere soorten'. Er is dan geen ontheffing nodig voor werkzaamheden. De beschermde status van deze soorten verschilt dus per provincie.

Sommige soorten die onder de Flora- en faunawet beschermd waren, zijn onder de Wet natuurbescherming niet meer beschermd. Het gaat onder andere om aantal soorten planten (orchideeën),

insecten en vissen (o.a. kleine modderkruiper en bittervoorn buiten Natura 2000-gebieden).

Vergunningen

Door de integratie van de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet is er nog maar één 'natuurvergunning' nodig van één bevoegd gezag. De beslistermijn voor aanvragen om vergunning of ontheffing is aangepast en gelijkgetrokken. De termijn om te beslissen op een aanvraag is 13 weken. Deze termijn is door het bevoegd gezag eenmalig te verlengen met 7 weken.

Vanaf 2017 zijn de bevoegdheden van het rijk (RVO) aan de provincies overgedragen. Zij maken dan de afwegingen voor de vergunningen en ontheffingen.

Gemeenten hebben een loketfunctie en handhavingstaken. Het is nog steeds mogelijk om een natuurvergunning 'aan te haken' bij de omgevingsvergunning, maar dit hoeft niet.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het NNN is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland. Het NNN levert, samen met het Natura 2000-netwerk, een bijdrage aan het behoud en de versterking van de biodiversiteit in Nederland. Gedeputeerde Staten zijn verantwoordelijk voor de realisatie van de NNN in Noord-Holland. Dit doen zij samen met natuur beherende organisaties, particulieren (waaronder agrariërs), gemeenten en waterschappen.

Voor elk gebied zijn 'ambities' geformuleerd in de vorm van beheertypen, die we kunnen vertalen naar de leefgebieden voor Natura 2000-soorten. De realisatie van het NNN en de daarvoor

beschikbare instrumenten en financiële middelen leveren een belangrijke bijdrage aan de bescherming van de Natura 2000-doelen.

Het plangebied is in het Natuurbeheerplan 2016 van de Provincie Noord-Holland, net als het overgrote deel van de Harger- en Pettemerpolder, begrensd binnen de NNN. De ambitie voor het plangebied is het pakket 'N12.04 Zilt- en overstromingsgrasland'.

In het provinciale Portaal voor Natuur en Landschap worden hiervoor o.a. de volgende definities gegeven; 'Overstromingsgrasland kent in de winter en voorjaar vrijwel jaarlijks een periode dat het overstroomd is door water. Zilte graslanden staan (incidenteel) onder invloed van brak of zout water, zonder dat er sprake is van getijde'. 'Vaak gaat het om laaggelegen stukken grond, inlagen, direct achter een dijk die onder invloed van zout water staan dat onder de dijk door stroomt. Korte grazige vegetaties met ronde rus of kweldergrassen worden afgewisseld met pioniervegetaties met zeekraal of laksteeltje of door ruigten met selderij, engels lepelblad of heemst Het kan ook gaan om terreinen die vergraven zijn'.

3. Gebiedsbeschrijving en natuurwaarden algemeen

Het plangebied maakt deel uit van de Harger- en Pettemerpolder. Dit gebied staat bekend vanwege zijn vogelrijkdom en het voorkomen van zilte graslanden en zilte waterpartijen.

Door de ligging langs de Noord-Atlantische trekbaan en door de aanwezigheid van een grote en gemakkelijk bereikbare voedselbron is het gebied aantrekkelijk voor trekvogels. Gangbare soorten zoals

de Watersnip, Tureluur, Zilverplevier, Grutto en Kievit, maar ook zeldzame soorten zoals de Grauwe Franjepoot en IJslandse grutto worden vaak gezien. In de Putten komen broedvogels al Kluut, Visdief en Tureluur voor. In de winter verblijven er grote groepen ganzen in de Putten, waaronder Kolgans, Witbuikrotgans, Brandgans en de zeer zeldzame Dwerggans.

Zilte graslanden en binnendijkse kweldervegetaties komen op grote schaal voor. Met soorten als Schorrenkruid, Kortarige zeekraal, Zulte, Zilte rus, Dunstaart en Aardbeiklaver. In sloten en plassen komen de zeldzame Snavelruppia en Spiraalruppia voor.

Plangebied vanaf de zuidzijde

Het zilte karakter van het gebied wordt bepaald door kwel vanuit de Noordzee. Door de recente aanleg van de 'Hondsbossche Duinen'

is de geohydrologie in en rond het plangebied veranderd. Er ligt nu een duingebied met een breedte van enkele honderden meters voor het plangebied, waarin zich mogelijk een zoetwaterbel kan vormen. Dat kan dan weer leiden tot afname van de zilte kwel in de polder. Of, en zo ja in welke mate, dat zal gebeuren is niet duidelijk. De ontwikkelingen worden op diverse vlakken gevolgd. Doordat voor de Leihoek een 'natte duinvallei' is aangelegd, die gevuld is met zout water, is de verwachting dat zilte kwel zich ter hoogte van het plangebied zal handhaven.

4. Natuurwaarden plangebied en omgeving

De volgende bronnen zijn gebruikt om een beeld krijgen van de natuurwaarden in en rond het plangebied:

- Databank Flora en Fauna van Natuurmonumenten
- Waarnemingen.nl en Telmee.nl
- Onderzoekgegevens Monitoring Zwakke Schakels
- Verspreidingsatlassen
- Informatie van de beheerders
- Eigen waarneming en onderzoek

4.1. Natuurwaarden plangebied

Vegetatie en Flora

Het plangebied bestaat nu uit een gronddepot, een grasland en een aantal sloten. In het grasland komen een aantal zilte soorten voor waaronder Zilte rus, Zulte, Behaarde boterbloem en Melkkruid. Het zuidelijk deel van het grasland werd in 2014 gekarteerd als zilt grasland, *Fioringrastype, vorm met Aardbeiklaver* (Ten Haaf en

Bakker, 2014). Het grasland is de laatste jaren in (semi)agrarisch gebruik geweest, waarbij het als hooiland en paardenweide werd gebruikt. De sloten rondom het grasland zijn goed begroeid met Spiraalruppia. Deze landelijk zeldzame soort komt in de Harger- en Pettemerpolder op meer plaatsen voor in de zone direct achter de Hondsbossche Zeewering.

Het gronddepot van HHNK is begroeid met ruigtekruiden. Langs de randen komen zilte soorten voor als Schorrenzoutgras en Zilte schijnspurrie. Tegen de Leihoek ligt een smalle strook grond (buiten plangebied) die goed begroeid is met kwelderachtige vegetaties, met soorten als Kortarige zee kraal, Schorrenkruid en Gewoon kweldergras. Deze vegetaties hebben in het najaar een rode herfstkleur. Beschermde plantensoorten zijn niet aangetroffen in het plangebied, en zijn op grond van de aanwezige vegetatietypen ook niet te verwachten.

Zilt grasland Leihoek

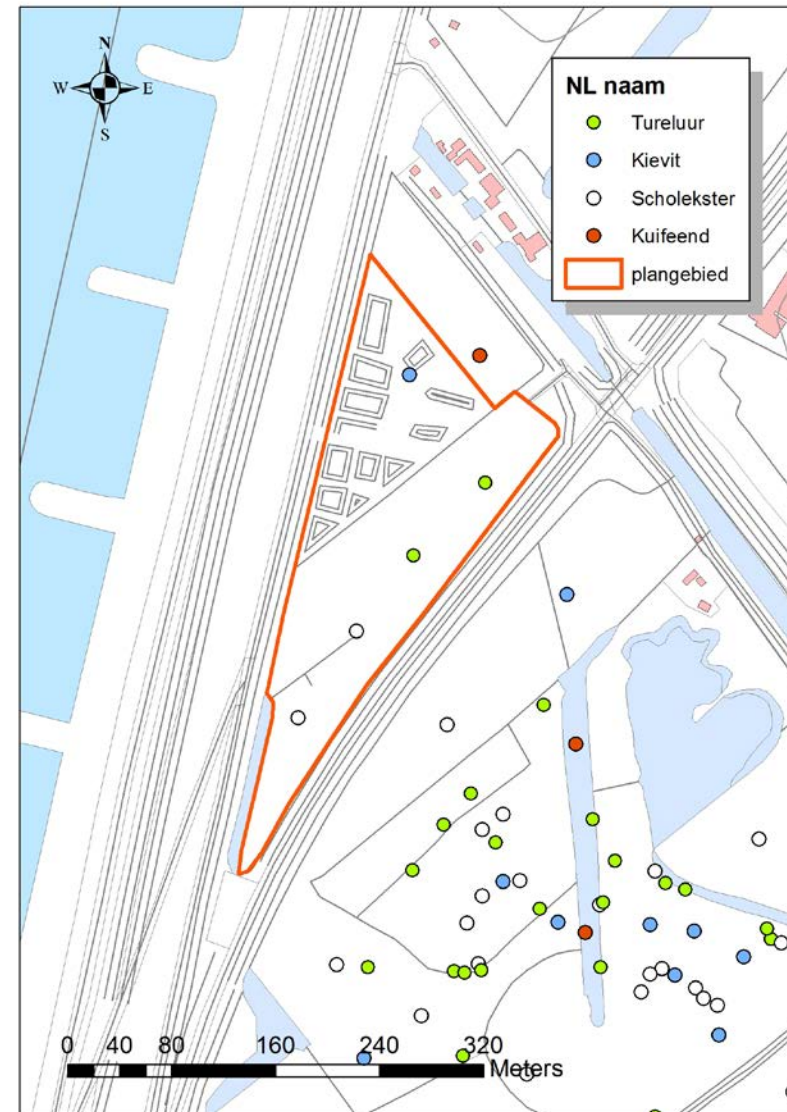
Vogels

Volgens de beschikbare gegevens zijn er recent geen broedvogels meer aangetroffen in het plangebied. Voor weidevogels is het gebied momenteel ongeschikt. De metershoge gronddepots maken het gebied te onoverzichtelijk voor deze soorten. In 1993 was het terrein nog veel opener. In die periode werden er bij de 'Broedvogel Monitoring Bijzondere soorten' territoria van Tureluur, Scholekster, Kievit en Kuifeend aangetroffen.

Hoewel er geen recente gegevens van broedvogels zijn is het waarschijnlijk dat er met name in het gronddepot nog steeds vogels broeden, zoals Graspieper en Kneu.

Overige soorten

Er zijn geen gegevens bekend over het voorkomen van overige fauna in het plangebied. Het is aannemelijk dat algemene zoogdieren als Haas, Mol en Veldmuis in het gebied voorkomen.

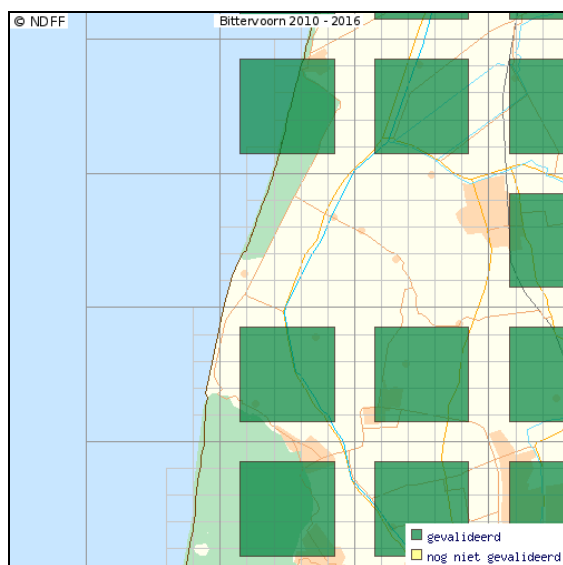

Figuur 3. Territoria van broedvogels in 1993

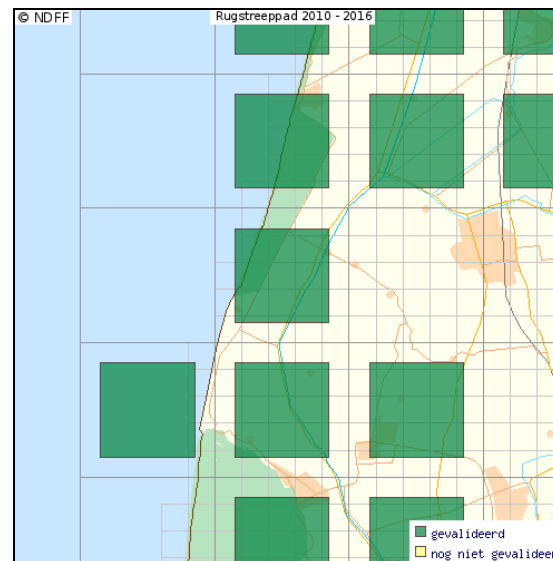
4.2. Natuurwaarden omgeving

In de omgeving van het plangebied zijn in een aantal beschermde soorten waargenomen. Het gaat om de Rugstreeppad, Bittervoorn en Kleine modderkruiper. Met het ingaan van de nieuwe Wet Natuurbescherming zijn beide vissoorten niet meer beschermd buiten Natura 2000 gebieden. In 2016, toen de Flora en Faunawet nog van kracht was, is een inventarisatie uitgevoerd van de genoemde drie soorten.

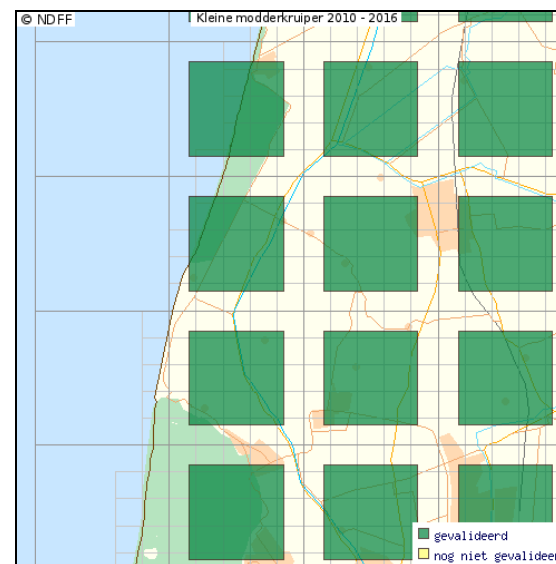
In paragraaf 8 gaan we hier nader op in.

Bittervoorn 2010-2016 (Telmee.nl)

Rugstreeppad 2010-2016 (Telmee.nl)

Kleine modderkruiper 2010-2016 (Telmee.nl)

5. Beschrijving van de werkzaamheden

Het doel van de natuurontwikkeling Nieuwe Kleiputten is als volgt:

- ontwikkeling broed-, foerageer- en rustgebied voor vogels
- ontwikkeling brakwatergemeenschap
- ontwikkeling zilt grasland
- ontwikkeling reservoir brak water voor Leipolder en Putten
- ontwikkeling mogelijkheden voor natuurbeleving

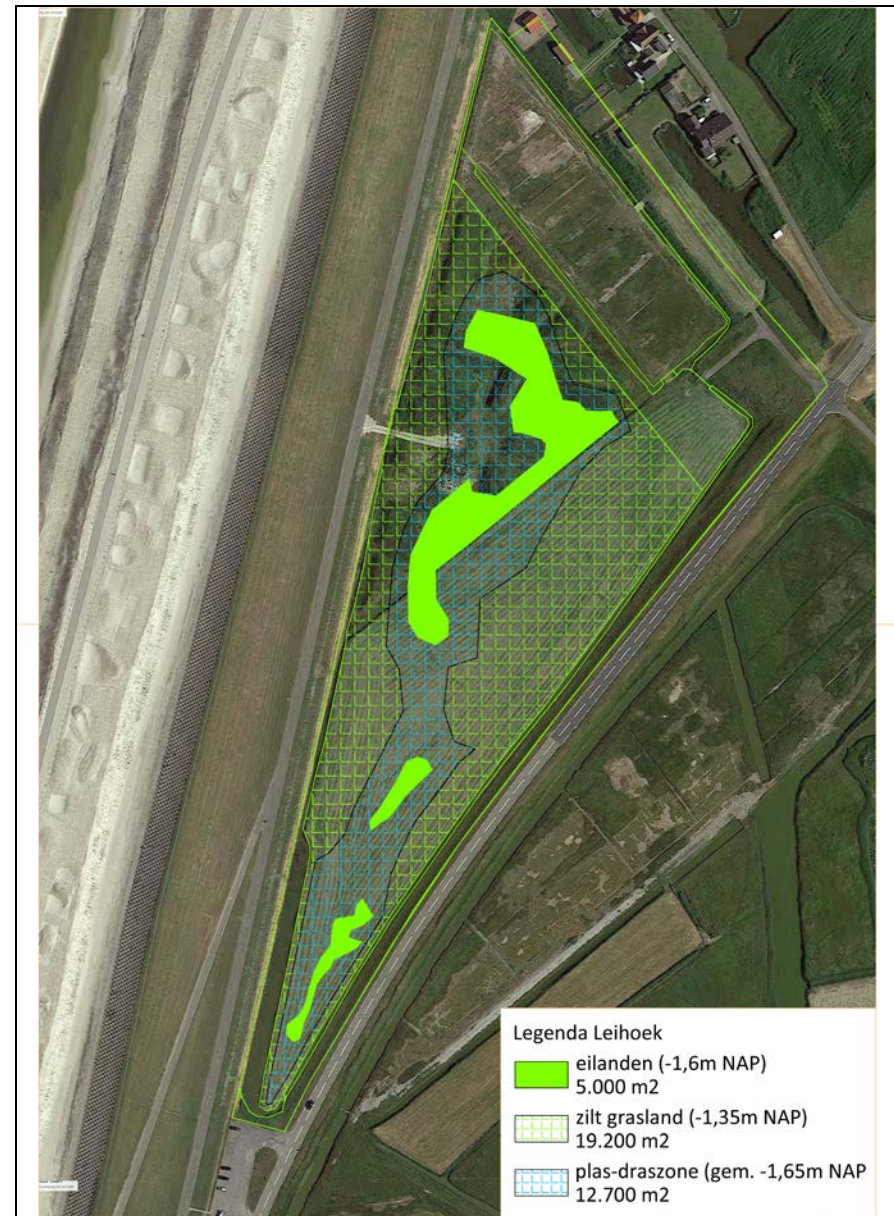
De doelen zullen worden bereikt door de volgende maatregelen:

- verwijderen gronddepots
- waterpeil gelijk houden aan huidige peil in sloot rondom de nieuwe plas
- afgraven maaiveld zodat zilt grasland ontstaat, met in het midden een ondiepe plas, vogeleilandjes en plas-draszones

Er is een ontwerp gemaakt, dat nader zal worden gedetailleerd in het kader van een UAV GC –contract. De uitwerking vindt plaats onder begeleiding van een bouwteam, waarin vertegenwoordigers van Natuurmonumenten, een ecooloog, en een ingenieursbureau zitting hebben.

De uitvoering zal plaatsvinden in combinatie met de sanering van de tankval die iets verderop in de Leipolder ligt.

Bij de inrichting zal naar verwachting 20000 m³ grond vrijkomen, waarvan circa 10000 m³ wordt gebruikt voor het afdekken van verontreinigde onderwaterbodem van de tankval.

Figuur 4. Ontwerp

Dwarsdoorsnede

Figuur 5

6. Toetsing Natura 2000

Het plangebied ligt tussen de Natura 2000 gebieden 'Noordzeekustzone' en 'Abtskolk & Putten' in.

Negatieve effecten van het project op Natura 2000-gebied 'Noordzeekustzone' zijn door de aard en omvang van het project op voorhand uit te sluiten. Dit Natura 2000-gebied wordt daarom niet verder in beschouwing genomen.

Omdat het plangebied direct tegen het Natura 2000 gebied Abtskolk & Putten aan ligt kan er sprake zijn van externe werking.

De instandhoudingsdoelen van het Natura 2000 gebied hebben in de eerste plaats betrekking op de Dwerggans, en daarnaast op Kolgans, Grauwe gans en Smient.

De zeldzaamste en in dit verband meest gevoelige soort is de Dwerggans, die daarom ook als 'meetsoort' voor de andere beschermde soorten te gebruiken is. We kunnen er daarbij van uit gaan dat de storingsfactoren voor de Dwerggans ook voor de overige soorten gelden.

Dwerggans

Dwergganzen hebben wat het uiterlijk betreft veel weg van een kolgans, maar ze zijn duidelijk kleiner. Ze zijn ongeveer even groot als brandganzen. Het huidige voorkomen van de soort in Nederland is grotendeels terug te voeren op een Zweeds herintroductieproject.

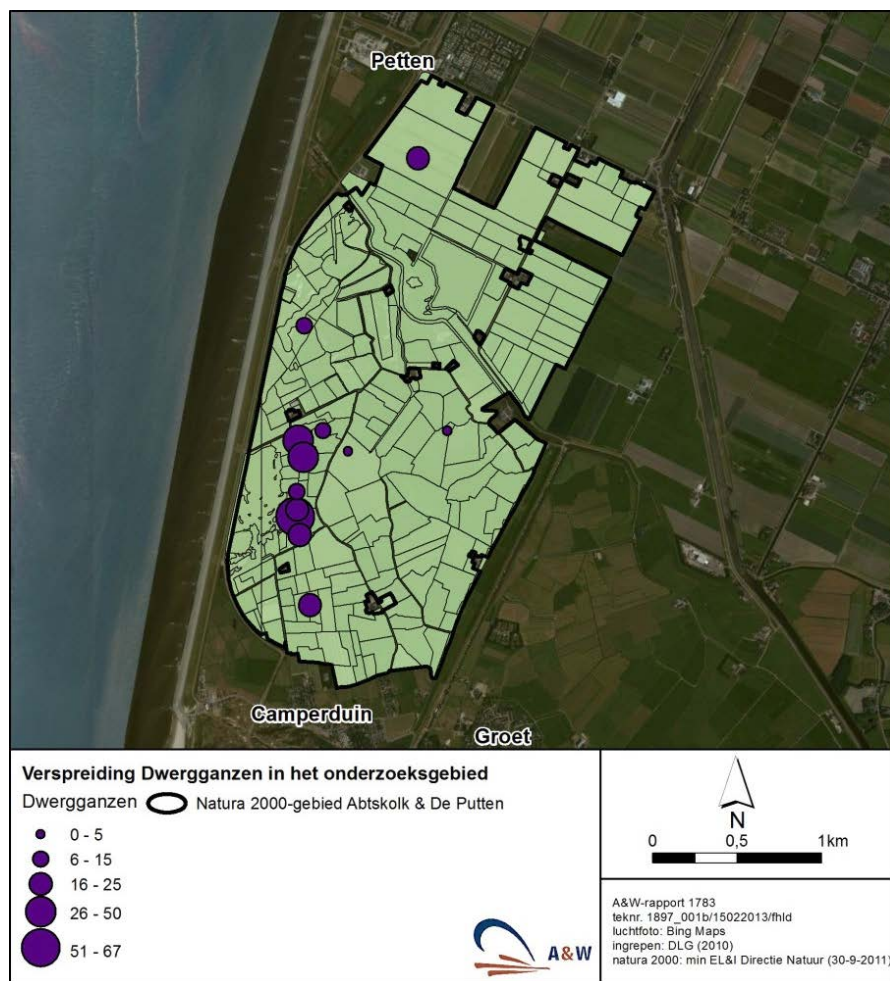
Dwerggans

Van de hieruit ontstane populatie wordt doorgaans 80-100% in de winter in Nederland waargenomen. Er zijn 6 pleisterplaatsen, waarvan de Abtskolk & Putten tot de belangrijkste drie behoort.

De Dwerggans is een planteneter, met een voorkeur voor reliëfrijk grasland.

De eerste Dwergganzen arriveren eind september in ons land, de grootste aantallen zijn aanwezig tussen half oktober en half maart.

Tot het vaste foerageergebied behoren de Verenigde Harger- en Pettemerpolder (incl. omgeving van de Putten), Polder Q en Polder L van de Zijpe (totaal 709 ha), waar de vogels op grasland foerageren. Akkers in het gebied (Polder L) worden geregeld in het najaar bezocht, vooral in gezelschap van andere ganzensoorten.

Figuur 6. Verspreiding van de Dwerggans in 2010-2011 (uit Bos et al. 2011), gebaseerd op tweewekelijkse tellingen.

Incidenteel worden de Dwergganzen in de Groeterpolder en in Polder F gezien (253 ha). In oktober/november verblijven de Dwergganzen doorgaans in Polder L en Polder Q en rond de Abtskolk. Mogelijk door verstoring van jacht verplaatsen de vogels zich in december en

januari meer van Polder Q en L en de omgeving van de Abtskolk naar de Vereenigde Harger- en Pettemerpolder. Laatstgenoemd gebied is het belangrijkste voedselterrein in februari en maart. Als drink- en poetsplaats wordt de Abtskolk gebruikt.

De vogels slapen op het Zwanenwater (bevestigd door waarnemingen). Deze slaapplek ligt in het Vogelrichtlijngebied Zwanenwater.

6.1. Te verwachten effecten op de instandhoudingsdoelen tijdens de uitvoering

Uit het plangebied zelf zijn geen waarnemingen bekend van ganzensoorten. De aanwezigheid van het gronddepot en ligging tussen de dijk, het wegtalud en de Leihoek maken het terrein te onoverzichtelijk en daarmee ongeschikt voor deze soorten. Binnen het plangebied zal tijdens de uitvoering geen verstoring van de Natura 2000 soorten plaatsvinden.

Het Natura 2000 gebied aan de oostkant van de Hondsbossche weg wordt wel gebruikt door de doelsoorten. Met uitzondering van de Smient zitten de meeste soorten niet direct langs de weg.

Uit de 'Effectenindicator' van het Ministerie van Economische zaken blijkt dat er sprake zou kunnen zijn van de volgende verstoringen:

- Verstoring door geluid
- Verstoring door licht
- Verstoring door trilling

Er is nu al sprake van een permanente verstoring door geluid door de druk gebruikte Hondsbosscheweg. Om die reden wordt de zone langs de weg ook niet door de doelsoorten gebruikt.

Doordat het plangebied van het Natura 2000 gebied wordt gescheiden door het vrij hoge wegtalud, zal de verstoring door geluid niet toenemen door de inrichtingswerkzaamheden.

Verstoring door licht door kunstmatige verlichting van de nachtelijke omgeving kan tot verstoring van het normale gedrag van soorten leiden. Naar mogelijke effecten is nog vrij weinig onderzoek gedaan. Veel kennis gaat daarom nog niet verder dan het kwalitatief signaleren van risico's. Het is in dit verband raadzaam om tijdens de periode dat de doelsoorten in het gebied aanwezig zijn geen kunstmatige lichtbronnen te gebruiken die in de richting van het Natura 2000 gebied schijnen. Overigens geldt ook hier dat het autoverkeer over de Hondsbossche weg een frequente bron van lichtverstoring vormt. Gebruik van normale verlichting op de machines zal daarom geen probleem zijn. Schijnwerpers zijn dat wel.

Verstoring door trilling vindt vooral plaats bij boren, heien, draaien van rotorbladen etc. Bij de inrichting zullen deze activiteiten niet plaatsvinden, waarmee op dit vlak dus geen verstoring te verwachten is.

6.2 *Te verwachten effecten op de instandhoudingsdoelen als gevolg van de inrichting*

De inrichting vindt plaats buiten het Natura 2000 gebied. Er vindt dus geen direct effect plaats door de inrichting. Wel zou er sprake kunnen zijn van 'externe werking', zoals verdroging of vernatting. Doordat het huidige peil in het plangebied gehandhaafd blijft zal er die zin geen sprake zijn van invloed op het Natura 2000 gebied. Met de vergroting van de oppervlakte (en daarmee ook de inhoud) van

het brakke water ontstaat een groter reservoir van brak water voor Leipolder en de Putten.

De huidige natuurwaarde van het plangebied is vergeleken met grote delen van het Natura 2000 gebied beperkt. Door de natuurtechnische inrichting zal deze waarde veel groter worden. Er ontstaat een grotere brakke waterpartij met plas-draszones en een vogeleiland. Verder wordt de oppervlakte zilt grasland vergroot. Door het verdwijnen van de gronddepots wordt de openheid sterk vergroot, waardoor het gebied ook aantrekkelijk kan worden voor de 'doelsoorten' van het Natura 2000 gebied. Daarnaast zal het gebied een broed- en pleisterplaats worden voor tal van andere kust- en watervogels. Ook ontstaan over een groot oppervlak vestigingsmogelijkheden voor soorten van de brakwatergemeenschap, zoals Spiraalruppia, Snavelruppia en het rifvormende mosdiertje Palingbrood. Al met al is er dus sprake van een waardevolle aanvulling en versterking op de instandhoudingsdoelen van de Abtskolk en De Putten.

7. Toetsing Natuurnetwerk Nederland

Met de voorgenomen inrichting wordt in principe voldaan aan de definitie van de ambitie die is neergelegd in het Natuurbeheerplan 2016 van de provincie Noord-Holland, n.l. 'N12.04 Zilt- en overstromingsgrasland'. De inrichting van het plangebied zelf voldoet misschien niet volledig aan de definitie van het beheerpakket, maar als onderdeel van de westelijke Harger- en Pettemerpolder, vormt het hier een waardevolle aanvulling op. Het is juist de afwisseling tussen zilte graslanden, binnendijkse kweldervegetaties en brakwatergemeenschap die dit gebied zo waardevol maakt.

8. Toetsing Soortbescherming (Wet natuurbescherming)

planten

Uit zowel het bureau- als veldonderzoek blijkt dat er geen beschermde plantensoorten voorkomen in het plangebied. In de sloten aan de oost- en westzijde komen wel groeiplaatsen van de Rode lijstsoort Spiraallruppia voor. Bij de inrichting moet er op worden toegezien dat deze groeiplaatsen niet verstoord worden. Bij voorkeur worden ze daartoe op een duidelijk zichtbare wijze gemarkeerd, voor zover er op groeiplaatsen gewerkt wordt.

zoogdieren

Waterspitsmuis

Deze soort leeft in schoon, niet te voedselrijk, stilstaand tot vrij snel stromend water met een goed ontwikkelde watervegetatie met ruig begroeide oevers. Het brakke ondiepe water met intensief beheerde oevers, zoals die in het plangebied voorkomen, zijn ongeschikt. Verder is de soort de laatste vijf jaar niet in het gebied waargenomen. Op basis hiervan kunnen we er van uitgaan dat Waterspitsmuis niet voorkomt in het plangebied.

vleermuizen

Verschillende soorten vleermuizen, zoals Watervleermuis en Meervleermuis, zijn in de directe omgeving van het plangebied waargenomen. Het gebied is niet geschikt als voortplantingsplaats of overwinteringsplaats voor vleermuizen. Er is geen verstoring door de inrichting van het plangebied voor de vleermuizen te verwachten.

Overige beschermde zoogdieren

Er zijn geen beschermde overige soorten zoogdieren aangetroffen in het plangebied. Het plangebied herbergt verder geen geschikt

habitat voor beschermde overige soorten. Effecten zijn dan ook uitgesloten.

inheemse vogels

Vrijwel alle inheemse broedvogelsoorten zijn algemeen beschermd onder de Wet natuurbescherming.

Het is zeer waarschijnlijk dat er vogels als Graspieper en Kneu in het plangebied broeden. Uitvoering van de inrichtingsmaatregelen tijdens het broedseizoen (maart t/m juli) zou zeer verstorend werken en dient dus te worden voorkomen.

amfibieën en reptielen

Reptielen komen niet voor in de Harger- en Pettemerpolder. In het gebied leven diverse amfibieën zoals Gewone pad, Kleine watersalamander, Meerkikker en Bruine kikker. Voor deze soorten geldt een vrijstelling binnen de Wet natuurbescherming.

In de omgeving van het plangebied komt ook de zwaar beschermde Rugstreeppad voor. Om vast te stellen of deze soort in het gebied voorkomt en voortplantingsplaatsen heeft is in 2016 een inventarisatie uitgevoerd.

Methode

Op geschikte avonden is het gebied bezocht om te luisteren naar kooractiviteit. Tegelijkertijd werd geluisterd op locaties in de omgeving, waarvan bekend is dat er Rugstreeppadden voorkomen. Het gaat in dit geval op de langs de Oude Schoorlse Zeedijk gelegen Abtskolk en de Pirolavallei bij Hargen.

Resultaten

Donderdag 14 april. Vrijwel windstil, 12 graden tussen 20.00 en 20.30.

Niets gehoord. Bij de Abtskolk en Pirolavallei waren volop Rugstreeppadden te horen.

Zondag 8 mei. Weinig wind, 15 graden tussen 20.00 en 20.30.

Niets gehoord. Bij de Pirolavallei waren volop Rugstreeppadden te horen.

woensdag 24 mei. Weinig wind, 13 graden tussen 20.00 en 20.30.

Niets gehoord. Bij de Pirolavallei waren volop Rugstreeppadden te horen.

We kunnen op basis van deze inventarisatie vaststellen dat plangebied niet gebruikt wordt als leefgebied of voortplantingsplaats voor Rugstreeppadden.

Vissen

Vissoorten als Kleine modderkruiper en Bittervoorn waren onder de Flora en Faunawet nog beschermd, maar zijn dat onder de nieuwe Wet natuurbescherming niet meer. In 2016 gold de Flora en Faunawet nog en om die reden is toen een veldinventarisatie uitgevoerd. Alle waterpartijen werden eind mei bemonsterd m.b.v. een RAVON-net, maar daarbij werden de soorten niet aangetroffen.

Insecten

Er zijn geen beschermde insecten in en rond het plangebied waargenomen. Deze zijn op basis van de terreingesteldheid en vegetatie ook niet te verwachten.

Rugstreeppad

9. Conclusies en aanbevelingen

De inrichtingswerkzaamheden dienen begeleid te worden door een ecooloog die toeziet op naleving van de regelgeving m.b.t. de Natuurbeschermingswet en de Flora en Faunawet.

Natura 2000

Uit deze bureaustudie blijkt dat de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000 gebied niet negatief beïnvloed worden door de inrichting van de Nieuwe Kleiputten.

Om verstoring door licht te voorkomen mogen tijdens de inrichting in de periode vanaf 1 oktober geen schijnwerpers gebruikt worden.

Soortbescherming en zorgplicht

In verband met het (mogelijke) voorkomen van broedvogels moet de inrichting plaatsvinden buiten het broedseizoen, dat loopt van 1 maart tot eind juli.

Verder moet worden voldaan aan de algemene zorgplicht t.a.v. in het wild levende dieren.

Elke dag wordt het deel van het gebied waar werkzaamheden zullen plaatsvinden vooraf gecontroleerd op de aanwezigheid van (beschermde) fauna. Dit gebeurt door een door de aannemer aangestelde toezichthouder, die bekend is met de Wet natuurbescherming (soortbescherming) en de betreffende soorten in het veld kan herkennen. Als er dieren worden aangetroffen (zoogdieren, amfibieën, vissen etc.) dan worden maatregelen genomen om deze in veiligheid te brengen. De aangetroffen soorten en genomen maatregelen worden door de toezichthouder beschreven in het logboek.

Groeiplaatsen van Spiraalruppia worden gemarkeerd en gespaard bij de inrichtingswerkzaamheden.

Wij gaan ervan uit dat het werk 'in den natte' wordt uitgevoerd en de waterpartijen dus niet worden drooggezet. Als dat wel het geval is dan dienen voorafgaand aan de inrichting, vissen, amfibieën en Zwanenmossels te worden weggevangen en verplaatst naar water in de aangrenzende polder.

Groeiplaatsen van Spiraalruppia moeten in dat geval worden veilig gesteld door ze uit te graven en tijdelijk in depot te zetten in vergelijkbaar water. Na de inrichting worden ze op geschikte plaatsen in het plangebied terug geplant.

Bij het aantreffen (of vermoeden van aantreffen) van zwaar beschermde soorten wordt direct contact opgenomen met de toezicht houdend ecooloog van de opdrachtgever.

Literatuur

Bos, D., J.E.Heikoop & J.Mulder 2011. Ganzen in Natura 2000-gebied Abtskolk & De Putten in 2010-2011: Toetsing van effecten natuurontwikkeling inzake de NB-wet. A&W rapport 1609. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwalden.

Groot, M. 2013. Aanpak tankval in de Harger- en Pettemerpolder. Intern rapport Natuurmonumenten.

Groot, M. 2017. Nieuwe Kleiputten, eindversie. Intern rapport Natuurmonumenten.

Haaf C. ten en E. Kat, 2015. Nulmonitoring flora en vegetatie Zwakke Schakels N-H in 2013, 2014 en 2016. Ten Haaf en Bakker, Groet.

Haaf C. ten en T.W.M. Bakker, 2005. Harger- en Pettemerpolder, inrichtingsplan op hoofdlijnen. Ten Haaf en Bakker, Groet.

Kapteyn, 1995. Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding. Schuyt & Co, Haarlem.

Landschap Noord-Holland, 2010 – Atlas van de Noord-Hollandse amfibieën en reptielen. Landschap Noord-Holland, Heiloo.

Landschap Noord-Holland, 2012 – Atlas van de Noord-Hollandse vissen. Landschap Noord-Holland, Heiloo.

Waarnemingen.nl - waarnemingsite

Landschap Noord-Holland, 2014 – Atlas van de Noord-Hollandse zoogdieren 1989-2014. Landschap Noord-Holland, Heiloo.

Natuurmonumenten, 2016 – Databank Flora en Fauna.
Natuurmonumenten 's Graveland.

Programma Directie Natura 2000, 2009. Aanwijzingsbesluit Natura 2000-gebied Abtskolk & De Putten.

Provincie Noord-Holland, 2013. Ontwerp beheerplan Natura 2000 Harger- en Pettemerpolder. Prov. N-H Haarlem.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014 – Soortenstandaards Rugstreeppad en Bittervoorn. Min. van E,L & I, Den Haag

16

Websites

[http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=n2k&groep=8&id=n2k162,](http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=n2k&groep=8&id=n2k162)

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/effectenindicator.aspx?subj=effectenmatrix>

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=profielen>

Telmee.nl – waarnemingsite